

**LIETUVOS RESPUBLIKOS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS EKSPLOATAVIMO
NUTRAUKIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1661 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ VALSTYBĖS TURTO NAUDOJIMĄ PATIKĖJIMO TEISE
ĮSTATYMO NR. IX-2332 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 7
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2002 M. GEGUŽĖS 30 D. NUTARIMO NR. IX-912
„DĖL REZERVINIO (STABILIZAVIMO) FONDO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTŲ
DERINIMO PAŽYMA**

Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. gegužės 10 d. išvada Nr. NV-1128 (toliau – išvada)	
<p>1. Atkreipiame dėmesį, kad trūksta teisinio aiškumo, ar naujai dėstomo Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) 3 straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos („rengia“, „suderinusi“, „teikia tvirtinti“) neatitinka administracinio reglamentavimo sąvokos apibrėžties pagal Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalies nuostatas. Pažymime, kad pagal Viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio nuostatas, viešojo administravimo įgaliojimai valstybės ar savivaldybių valdomoms įmonėms (tame tarpe ir Ignalinos atominei elektrinei) gali būti suteikiami Viešojo administravimo įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 punktuose nustatytose viešojo administravimo srityse (t. y. administracinių sprendimų priėmimas ir administracinių paslaugų teikimas, bet ne 6 straipsnio 1 punkte nustatytoje srityje administracinis reglamentavimas) ir tik tais atvejais, kai pagrindžiama, kad nėra valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų, kurioms šie įgaliojimai gali būti suteikti, ir kai tokie įgaliojimai yra tiesiogiai susiję su tų valstybės ar savivaldybių valdomų įmonių veiklos tikslais. Jeigu tokia veikla būtų laikoma administraciniu reglamentavimu, tuomet reikėtų patikslinti IAE įstatymo projekto nuostatas, kad jos atitiktų Viešojo administravimo įstatymo nuostatas. Atsižvelgiant į tai, kad Projektų teikime nėra nurodyta informacija dėl Projekto suderinimo su Vidaus reikalų ministerija, siūlome dėl minimos nuostatos (prireikus – nuostatos patikslinimo) gauti Vidaus reikalų ministerijos nuomonę.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo veikla yra projektinė veikla. Vadovaujantis projektų valdymo gerąja praktika, projektams įgyvendinti yra sudaromi projektų vykdymo planai, kuriuose nurodomi projekto etapai, veiklos, jų įgyvendinimo grafikai, finansavimo apimtys ir finansavimo šaltiniai, rizikos, neapibrėžtumai ir kt. Galutinio Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo plano rengimas nepriskirtinas prie viešojo administravimo veiklos. Šis teisės aktas yra priimamas norminių teisės aktų – Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos nustatytų branduolinės saugos reikalavimų pagrindu. Teisės aktų, susijusių su VI Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Įmonė) pertvarkymu į uždarąją akcinę bendrovę, projektų paketas jau buvo suderintas su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Patikslintas ir papildytas teisės aktų projektų paketas nebuvo papildomai derinamas su Vidaus reikalų ministerija, nes visi siūlomi pakeitimai buvo atlikti dėl turto valdymo ir nekilnojamojo turto mokesčio mokėjimo, tai yra pakeitimai nėra nurodytos ministerijos kompetencijos srityje.</p>
<p>2. Pažymime, kad Įstatymo projekto 5 straipsnyje (ir toliau tekste) nurodyta formuluotė „<i>priskirtas valstybines funkcijas</i>“ ar „<i>valstybines funkcijas</i>“ stokoja teisinio aiškumo, todėl siūlome papildyti Įstatymo projekto nuostatas <i>dėl valstybinių funkcijų</i> nuoroda į teisės aktą (ar teisės aktus), kuriuose šios funkcijos yra išvardintos.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo metu Įmonė vykdo teisės aktų projektų aiškinamajame rašte išvardintas valstybines funkcijas, nustatytas Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje ir Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje. Gavus Vyriausybės sutikimą Įmonė taip pat vykdo valstybės objekto – Maišiagalos radioaktyviųjų</p>

Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus
	<p>atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimo projektą. Atsižvelgiant į tai, kad sutvarkius didžiąją dalį Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo metu susidariusių ir susidarysiančių radioaktyviųjų atliekų, Įmonė planuoja gauti Vyriausybės sutikimą vykdyti kitų Įmonės valdomų branduolinės energetikos objektų (radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių) eksploatavimo nutraukimą, manytina, kad netikslinga Įstatymo projekte apsiriboti konkrečiomis tik šiuo metu Įmonės vykdomomis valstybinėmis funkcijomis. Energetikos ministerijos vertinimu, nėra priežasčių ir svarių argumentų, kodėl pajamos, gautos pardavus valstybės turtą, turėtų būti naudojamos tik šiuo metu Įmonei pavestoms valstybinėmis funkcijoms vykdyti ir negalėtų būti naudojamos kitoms po Įstatymo projekto įsigaliojimo Įmonei pavestoms valstybinėmis funkcijoms vykdyti.</p>
<p>3. Atkreipiame dėmesį, kad teikime ir aiškinamajame rašte pateikti argumentai dėl turtinių klausimų nėra visiškai aiškūs – nenurodyta, dėl kokių priežasčių Ignalinos atominė elektrinė išsiskiria iš kitų valstybės turto patikėjimo teise valdytojų. Todėl siūlome patikslinti Įstatymo projekto 5 straipsnio 3 dalies nuostatą, nesiekiant formuluoti naujo precedento, pagal kurį uždaroji akcinė bendrovė laisvai disponuotų valstybės turtu, atsižvelgiant į praktikoje jau egzistuojantį ir taikomą modelį, kuriame dalyvauja uždarnosios akcinės bendrovės, kaip pavyzdžiui, nurodyta Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 23 straipsnio 5 dalyje – sprendimus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų pripažinimo nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti priima viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas (pagal analogiją šiuos sprendimus galėtų priimti pati Ignalinos atominė elektrinė) Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – Valstybės turto įstatymas) nustatyta tvarka, o sprendimą dėl nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti pripažinto viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto, pagal likutinę vertę, nurašymo priima Vyriausybė (kai vertė yra didesnė negu 25 tūkstančiai eurų) arba geležinkelių infrastruktūros valdytojas, gavęs rašytinį Susisiekimo ministerijos sutikimą (kai vertė yra mažesnė negu 25 tūkstančiai eurų). Nepažeidžiant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir siekiant teisėkūros ekonomiškumo, pagal šį pavyzdį sprendimą dėl didesnės pasirinktos vertės nereikalingo turto nurašymo priimančias subjektas gali būti ir Energetikos ministerija, o sprendimo dėl mažesnės pasirinktos vertės nereikalingo turto nurašymo gali būti</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo metu visą Įmonės turtą sudaro valstybės turtas ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi, jį Įmonė valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise.</p> <p>Tuo tarpu valstybines funkcijas vykdančios akcinės bendrovės valstybės turtą patikėjimo teise paprastai valdo, naudoja ir disponuoja juo vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnio 4 dalimi, tai yra pagal patikėjimo sutartį.</p> <p>Teisės aktų projektų aiškinamajame rašte pateiktos priežastys, kodėl pertvarkius Įmonę į uždaroją akcinę bendrovę, būtų netikslinga su ja sudaryti patikėjimo sutartį dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė ir kitiems įstatymuose nurodytiems subjektams valstybės turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, Įstatymo projektu siūloma leisti Įmonei dalį savo turto toliau valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, nesudarant patikėjimo sutarties. Šiuo atveju sprendimai dėl pertvarkytos Įmonės valdomo valstybės turto pripažinimo nereikalingu ir (ar) netinkamu, dėl jo nuomos, perdavimo ir kt. būtų priimami vadovaujantis minėto įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis.</p> <p>Įvertinant tai, kad šiuo metu didelė dalis Įmonės valdomo turto yra nuvertinta, nes nedalyvauja Įmonės veikloje ir yra įtraukta į išmontuotino ir griautino turto sąrašus, o pagrindinės Įmonės atliekamos funkcijos</p>

Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus
<p>Ignalinos atominė elektrinė, gavusi rašytinį Energetikos ministerijos sutikimą.</p>	<p>yra susijusios su valstybės turto išmontavimu, griovimu, likvidavimu, radioaktyviomis medžiagomis užteršto turto tvarkymu, Įstatymo projektu siūloma leisti Įmonei pačiai nurašyti turtą, nepriklausomai nuo šio turto likutinės vertės.</p> <p>Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad turto valdytojas išvadoje paminėtą viešąją geležinkelį infrastruktūrą valdo pagal patikėjimo sutartį, tai yra vadovaudamasis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnio 4 dalimi.</p>
<p>4. Pažymime, Įstatymo projekto 5 straipsnio 6 dalyje numatyta išimtis, atsižvelgiant į Ignalinos atominės elektrinės naują teisinę formą (uždaroji akcinė bendrovė) ir <u>Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje įtvirtintus valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo principus</u>, kelia abejonių. Siūlome pateikti papildomus pagrindžiančius argumentus Projektų aiškinamajame rašte arba atsisakyti šios nuostatos.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Jei būtų atsisakyta pastaboje nurodyto įstatymo projekto 5 straipsnio 6 dalyje numatytos nuostatos, netektų prasmės visos siūlomos Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Seimo nutarimo projektas) nuostatos, nes vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 27 straipsnio 7 dalies 1 punktu, lėšos gautos pardavus nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti valstybės turtą, išskyrus valstybės nekilnojamąjį turtą, atskaičius jo saugojimo ir pardavimo išlaidas, būtų pervedamos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą arba Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą.</p> <p>Seimo nutarimo projekto parengimo priežastys jau aprašytos teisės aktų projektų aiškinamajame rašte.</p> <p>Siekiant užtikrinti, kad pajamos, bendrovės gautos pardavus valstybės patikėjimo teise valdomą, naudojamą ir disponuojamą turtą, būtų toliau naudojamos viešajam interesui tenkinti, Įstatymo projektu siūloma lėšas, gautas pardavus nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti pertvarkytos Įmonės patikėjimo teise valdomą turtą, išskyrus valstybės nekilnojamąjį turtą, atskaičius jo saugojimo ir pardavimo išlaidas, skirti įstatymų pertvarkytai Įmonei priskirtoms valstybinėms funkcijoms įgyvendinti. Ši nuostata jau paminėta teisės aktų projektų aiškinamajame rašte.</p>
<p>5. Atkreipiame dėmesį, kad pateikti Projektai (nors ir ne visos nurodytos apimties) yra įtraukti į Vyriausybės pasiūlytą Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. vasario 21 d. nutarimu Nr. 133 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos“, ir Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. XIV-2489 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“. Todėl jie yra</p>	<p>Vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 3 dalimi, teisės aktų projektų numatomas poveikis jau yra įvertintas šių projektų aiškinamajame rašte.</p>

Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus
<p>prioritetinės teisėkūros iniciatyva ir, priešingai nei nurodyta Projektų teikime, dėl šios iniciatyvos pagal Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), 4 punkto reikalavimus <u>turi būti</u> atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Todėl siūlytume užtikrinti atitiktį teisės aktų reikalavimams, atlikti nurodytą vertinimą ir kartu su patikslintu Projektu pateikti numatomo teisinio reguliavimo prioritetinių teisėkūros iniciatyvų poveikio vertinimo pažymą.</p>	